

УДК 619:616.07:616.3:619.7

КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНА ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА ДІАГНОСТИЧНИХ КРИТЕРІЇВ ВОГНИЩЕВИХ ПРОЦЕСІВ У ПЕЧІНЦІ СОБАК

Майстренко Г.Д., магістрантка; Шендрік Л.І., канд. біол. наук, доц., професор ДДАУ Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Вступ. Вогнищеві процеси у печінці собак характеризуються локальним розвитком патологічного процесу різного генезу, вражаючи паренхіму та строму печінки. Мають різні розміри – від дрібних посттравматичних кіст, які не проявляються симптоматично, до гепатоцелюлярних аденом, маса яких може досягати розмірів, які здавлюють шлунок, викликаючи блювоту. Серед вогнищевих процесів незаразної етіології часто реєструють кісти, абсцеси, неоплазії. Гельмінти також можуть викликати локальне ураження печінки. Можуть виявляти абсцеси, які утворилися на місці личинки *Ascaris sp.*, кісти при печінкових трематодозах або гідатиди, викликані паразитуванням личинкової стадії *E. granulosis*.

Мета: аналіз поширення вогнищевих процесів у печінці собак, визначення діагностичних критеріїв лабораторних методів їх дослідження.

Матеріали і методи: дослідження проводили на базі навчально-науково-виробничого клініко-діагностичного центру факультету ветеринарної медицини ДДАЕУ. Статистичну обробку даних проводили з січня по травень 2020 року. Вогнищеві процеси у печінці були виявлені у 42 собак, яких досліджували за допомогою клінічних, лабораторних (морфологічні і біохімічні аналізи крові) та інструментальних (сонографія, біопсія) методів.

Результати: серед 42 собак було виявлено такі патології: неоплазії (45,2%), кісти (31,0%), абсцеси (21,4%) та паразитичну кісту (2,4%). У крові собак за вогнищевих процесів незаразного характеру підтверджено лейкоцитоз (від 18,91 до 45,74 $10^9/l$), лімфо- та моноцитоз (7,46 та 3,14 $10^9/l$), зменшення кількості еритроцитів і рівня гемоглобіну до 6,01 $10^{12}/l$ і 122,89 g/l, зростання вмісту лужної фосфатази в 1,3 раза. За паразитичної кісти: лейкоцитоз (19,8 $10^9/l$), моноцитоз (1,7 $10^9/l$) та еозинофілія (4,6 $10^9/l$), еритроцити і гемоглобін на нижній межі норми (5,7 $10^{12}/l$ і 123 g/l). У сироватці – зниження вмісту альбумінів (до 28 g/L), підвищення лужної фосфатази в 1,24 раза та активності АЛТ у 1,03 раза.

Сонографічні ознаки вогнищевих утворень заразної етіології – кісти *E. granulosis* – одиничне, округлої форми, з рівним контуром і двошаровою щільною капсулою, гомогенної анехогенної ехоструктури.

Висновки: УЗД є високоінформативним і малоінвазивним методом за дослідження вогнищевих процесів у печінці собак і дозволяє диференціювати патології паразитарної і незаразної етіології. Але до постановки діагнозу слід підходити комплексно, враховуючи епізоотологічні, анамнестичні дані, гематологічні результати та сонографічні ознаки ураження. За вагань вдаються до гістологічного дослідження біоптатів. Такий протокол є доступним для більшості лікарів ветеринарної медицини і дозволяє з високою точністю встановити діагноз.